

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2023-04-25

Rapport från Slutförvarsorganisationen till Kommunfullmäktige

Perioden 2023-02-14 - 2023-06-13

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Den 27 januari 2022 meddelade regeringen tillåtlighet enligt miljöbalken och tillstånd enligt kärntekniklagen för SKB:s ansökan om att bygga en inkapslingsanläggning i Oskarshamns kommun och ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Besluten finns att läsa på **regeringens hemsida**.

Flera miljöorganisationer lämnade i april 2022 in en gemensam ansökan om rättsprövning av regeringens beslut. I januari 2023 lämnade organisationerna in en komplettering av sin ansökan. Kompletteringen finns att läsa på **MKG:s hemsida**. Rättsprövningen hanteras av Högsta förvaltningsdomstolen.

Enligt det förslag på tidsplan för den fortsatta prövningen enligt *miljöbalken* som SKB lämnat till Mark- och miljödomstolen ska SKB redovisa sina slutliga yrkanden och villkorsförslag under första halvåret 2023. Samråd för vissa tillkommande åtgärder genomförs under mars-april 2023 (se nedan).

I den kommande stegvisa prövningen enligt *kärntekniklagen* ingår bland annat att SKB ska få flera så kallade säkerhetsanalyser godkända av Strålsäkerhetsmyndigheten. SKB publicerade i februari den analys (preliminär säkerhetsanalys, PSAR) som ska godkännas av myndigheten innan SKB får påbörja bygget. Mer information finns på **SKB:s hemsida**.

SFR – fortsatt drift och utbyggnad

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt gav den 21 december 2022 SKB tillstånd enligt *miljöbalken* för fortsatt drift och utbyggnad av det befintliga slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall (SFR) i Forsmark.

Länsstyrelsen har överklagat mark- och miljödomstolens beslut i den del som avser villkor gällande klimat- och energieffektivisering (villkor 17). Även Milkas (Miljööverdomstolens kärnavfallssekreterariat) har överklagat beslutet. Föreningens överklagan avser tillståndsdomen i sin helhet. Överklagandena hanteras av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea Hovrätt som i första steget har att besluta om prövningstillstånd ska ges, det vill säga om de ska ta upp ärendet för prövning eller inte. Domstolen beslutade den 14 mars 2023 att ge prövningstillstånd för länsstyrelsen överklagande men inte för Milkas.

I och med att tillståndsdomen enligt miljöbalken innehåller ett så kallat verkställighetsförordnande får dock tillståndet tas i anspråk trots att det överklagats och därmed inte vunnit laga kraft. Det innebär att SKB får påbörja en del åtgärder trots att domen har överklagats, till exempel har SKB framfört att de planerar att påbörja utfyllnaden i vattenområdet för att skapa verksamhetsytor.

I prövningen enligt *kärntekniklagen* återstår dock flera steg i den så kallade stegvisa prövningen. Innan utbyggnaden av själva slutförvaret får påbörjas krävs ett godkännande även från Strålsäkerhetsmyndigheten. SKB lämnade den 3 april 2023 in en ansökan till myndigheten. Den mest omfattande delen av ansökan utgörs av en preliminär säkerhetsanalys (PSAR). Mer information finns på **SKB:s hemsida**.

Övrig aktuell information

Skyddsåtgärder mot trafikbuller

I SKB:s tillstånd för utbyggnad av SFR finns ett villkor som innebär att SKB ska erbjuda bullerskyddande åtgärder för permanentboende längs väg 76 mellan Forsmark och Börstil. SKB har påbörjat arbetet med att vidta åtgärder för att uppfylla detta villkor.

I januari skickade SKB ut brev till 43 berörda fastighetsägare längs vägsträckan och i februari anordnades två informationsmöten. Under våren gör en akustikkonsult platsbesök på de fastigheter där ägaren tackat ja till inventering. Med utgångspunkt i resultatet från inventeringen bedöms det sedan om det finns ett behov av åtgärder för att bullervillkoret ska uppfyllas.

Samråd om tillkommande åtgärder och verksamheter för kärnbränsleförvaret

SKB har bjudit in till avgränsningssamråd gällande ytterligare åtgärder och verksamheter inför etableringen av ett slutförvar för använt kärnbränsle och kärnavfall. Samrådet pågår från den 22 mars till den 28 april 2023.

SKB uppger i samrådsunderlaget att de under det fortsatta arbetet med planeringen av slutförvarets utformning har upptäckt behov av att genomföra vissa ytterligare åtgärder och verksamheter som inte tidigare har redovisats i prövningen.

Samrådet omfattar bland annat en anläggning för betongproduktion, deponi för material från bergarbeten och nedläggning av ledningar i vatten. Mer information och samrådsunderlag finns på **SKB:s hemsida**.

Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande över Fud 2022

Vart tredje år redovisar SKB, på uppdrag av reaktorinnehavarna, ett program för forskning, utveckling och demonstration (Fud). I programmet ska det redovisas vilken forskning och utveckling som behövs för säker hantering av kärnavfall och använt kärnbränsle samt avveckling och rivning. I september 2022 lämnade SKB in den senaste redovisningen, Fud 2022, till Strålsäkerhetsmyndigheten. Myndigheten granskar programmet och lämnar sen ett yttrande över programmet till regeringen. Regeringen beslutar därefter om Fud-programmet kan godkännas och sätter eventuella villkor för det fortsatta arbetet med forskning och utveckling.

Strålsäkerhetsmyndigheten lämnade den 22 mars 2023 sitt yttrande över Fud 2022 till regeringen. Myndigheten bedömer att Fud-programmet uppfyller lagstiftningens krav och att regeringens villkor från beslutet om Fud 2019 hörsammats. Myndighetens yttrande och granskningsrapport finns att läsa på **Strålsäkerhetsmyndighetens hemsida**.

Hamnen i Forsmark

SKB ansökte 2016 om utökad verksamhet vid hamnen i Forsmark bland annat för att möjliggöra transport av bergmassor från hamnen. I oktober 2022 lämnade SKB in en tilläggsansökan till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

Skriftväxling pågår i ärendet och huvudförhandling planeras, enligt domstolens tidsplan, att hållas under vecka 22.

Den 1 april 2023 tog SKB över som ägare av hamnen. Hamnen har tidigare ägts av Forsmarks Kraftgrupp AB (FKA).

Uppdaterad hemsida för slutförvarsorganisationen

För att effektivisera kostnader, kompetens och stärka säkerheten på kommunens särskilda slutförvarswebb har den nyligen flyttat in som en del av kommunens övriga webbhanteringssystem. I samband med detta har vi även gjort en översyn och uppdaterat innehållet på [slutförvarswebben](#). Via hemsidan går det även att anmäla sig till **slutförvarsorganisationens nyhetsbrev**.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Östhammars kommuns slutförvarswebb och nyhetsbrev

På kommunens slutförvarswebb www.slutforvarforsmark.se hittar du information om de slutförvar som är eller kan bli aktuella i Östhammars kommun. På hemsidan hittar du även **webbsändningar** av Referensgruppens möten och en **dokumentbank** med bland annat kommunens yttrande i prövningarna.

På hemsidan kan du även anmäla dig till Slutförvarsenhetens nyhetsbrev.
